

Н. М. Дюканова,

доцент кафедри сучасних європейських мов;

А. Л. Касьяненко,

старший викладач кафедри сучасних європейських мов,

Національна академія статистики, обліку та аудиту

ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Проблема адекватної мовної підготовки аспірантів набуває особливої актуальності з огляду на підвищення вимог до кандидатських дисертацій. Питаннями вдосконалення підготовки наукових кадрів займалися такі провідні лінгвісти, як Л. Абросимова, І. Басов, О. Бурбак, О. Ільченко та ін. [1–4].

Метою роботи є виклад основних вимог щодо підготовки аспірантів до складання кандидатського іспиту з англійської мови. Передбачаються такі форми роботи: аудиторні заняття – 70 годин (з них 10 годин лекційних), а також 40 годин консультацій.

Мета курсу практичних занять – досягнення аспірантами необхідного рівня володіння англійською мовою, що означає знання фахової термінології, граматики та стилістики наукового письма, основ теорії перекладу, розвиток навичок письмового й усного перекладу, вміння спілкуватися на професійну та наукову тематику з обраного фаху. Головне завдання курсу полягає в підготовці аспірантів та здобувачів для самостійної науково-дослідницької діяльності, що охоплює вміння послуговуватися оригінальною англійською науковою літературою та періодикою з фаху, писати тези, анотації, резюме, реферати, наукові статті, огляди літератури, конференційні матеріали, робити доповіді, повідомлення та брати участь у дискусіях на наукових конференціях.

Протягом навчального курсу аспіранти мають виконати лексико-граматичний тест, підготувати повідомлення про свою наукову діяльність і

прочитану літературу англійською мовою, написати реферат до прочитаної ними оригінальної наукової літератури з фаху обсягом 250–300 сторінок.

Програма навчального курсу спрямає засвоєнню лінгвістичних знань з таких розділів мовознавчої науки:

– **фонетика**: наголос у словах, що належать до різних граматичних категорій, поділ речення на інтонаційно-сміслові групи (синтагми), інтонаційне оформлення англійських розповідних та питальних речень, нагінний та емпатичний наголос;

– **лексика**: власні назви, вчені звання та наукові посади, назви навчальних закладів та наукових установ, назви книжок, журналів, заголовки статей, спеціальна та міжгалузева термінологія тощо (загальний запас слів аспіранта/здобувача має складати 3-4 тисячі лексичних одиниць, з них 1 тисяча – фахові терміни);

– **граматика**: основні способи термінотворення, система граматичних часів англійської мови, узгодження часів та непряма мова, часові форми пасивного стану, неособові форми дієслова, інфінітивні, прислівникові та герундіальні звороти, модальні дієслова та їхні еквіваленти;

– **стилістика**: особливості наукового стилю, жанрова диференціація наукових текстів: анотація, резюме, тези, реферат, огляд літератури, наукова стаття, монографія, доповідь;

– **переклад**: різновиди та способи перекладу, поняття адекватного перекладу та перекладацькі трансформації, природа мовного знаку, денотативне і конотативне значення, міжмовна омонімія (словантернаціоналізм), безеквівалентна лексика.

Курс навчання в аспірантурі передбачає розвиток навичок з таких видів мовленнєвої діяльності:

1) **аудіювання**: адекватне розуміння усного мовлення, наближеного до стандарту, автентичного, зокрема, в межах наукової, професійної та побутової тематики;

2) **читання**: *вибіркове/переглядове читання* передбачає розуміння загального змісту тексту, орієнтування в його логіко-смісловій структурі з метою пошуку потрібної інформації;

3) **письмо**: укладання анотацій, резюме, тез, рефератів, оглядів літератури, наукових статей, текстів доповідей англійською мовою;

4) **переклад**: володіння способами перекладу еквівалентної термінологічної лексики;

5) **усне мовлення**: володіння навичками *монологу-повідомлення* про зміст та результати власного дослідження, ведення діалогу на цю тему.

Отже, перед сучасними аспірантами ставляться доволі високі вимоги щодо рівня володіння англійською мовою. Це вимагає від них, передусім, напруженої самостійної роботи з орієнтацією на викладену вище програму.

Список використаних джерел

1. Абросимова Л. М. Курс англійського язика для аспірантов : [учеб. пособ.] / Л. М. Абросимова. – Севастополь : Изд-во СевГУ, 2000. – 208 с.
2. Басов І. С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів та здобувачів : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / І. С. Басов. – К. : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. – 276 с.
3. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The Language of Science : [підруч.] / О. М. Ільченко. – [2-ге вид., доопр.]. – К. : Наук. думка, 2010. – 288 с.
4. English for science students (англійська мова для аспірантів та здобувачів) / уклад. О. Ф. Бурбак [та ін.] ; Чернівецький держ. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 1998. – 125 с.